

Tržiški tekstilec

bombažna predilnica in sukalnica tržič

LETO XX

SEPTEMBER 1979

ŠTEVILKA 9

Problematika TOZD Predilnica

To poročilo o problematiki proizvodnje TOZD Predilnica ravno sovпада v polletni prikaz naših poslovnih rezultatov, ki smo jih že sprejemali na zborih delavcev, delno pa so bili že prikazani v prejšnji številki Tekstilca. Vsled tega želimo prikazati vso problematiko le malo bolj v podrobnosti.

Osnovni material

Oskrbljenost z osnovno surovino, to je bombažem, je bila vsekozi zadovoljiva, saj se je zaloge bombaža gibala mesečno od 550 do 800 ton.

Premenjava rumene mešanice je bila samo v mesecu januarju, ko smo v njo vključili egiptovski izčesek Menufi. Z uvedbo egiptovskih odpadkov smo morali zaradi krajšega štapla povisati zavoje na BD 200 strojih, kar so se povečali pretrgi in zmanjšala trdnost.

mešanic, zaradi menjav lotov ruskega in mehiškega bombaža. Mešanico Junlon smo v mesecu februarju izdelali, ker je poteklo to vlakno. Namesto nje je pričel teči koplón. Celotna partija koplóna nam je povzročala večje težave pri odvijanju svitkov na mikalniki in povečanih pretrgih na prstančnih strojih. Težave z novo pošiljko koplóna so v glavnem prešle in sedaj teče normalno.

V aprilu smo v proizvodnjo vključili tudi mešanico 50 %

njen z 100,36 % pri planirani povprečni Nm 34. Planiranih efektivnih kg nismo izvršili predvsem vsled tega, ker smo predli višje Nm kot so bile s planom predvidene.

Težave pri doseganju plana so v delnem znižanju števila delavcev in večje odsotnosti delavcev v posameznih obdobjih. Posledica tega je manjše izkoriščanje strojev, saj so zastoji v istem obdobju lanskega leta od 21,37 % narasli na 24,12 % v letošnjem letu.

V poletnih mesecih je bilo posebno problematično stanje z moškimi, tako da smo morali začasno ukiniti vozača preje in košar na nočni izmeni in orga-

nizirati prevoz z delavkami iz raztezalk ali prstančnih strojev, kar nam včasih povzroča zastoj v proizvodnji.

V sukalnici je namesto planirane Nm 24/2 tekla Nm 20/2 in Nm 20/3 in poleg tega še Nm 40/3. Tu smo morali zaradi predelave grobih Nm obseg posluževanja strojev zmanjšati na 2 stroja, kar se je zaradi odsotnosti delavk odražalo v zastojih na strojih.

V mesecu juniju smo začasno demontirali 2 sukalna stroja firme Hamel in je zaradi tega doseganje planskih obveznosti nemogoče, kljub temu, da po možnosti organiziramo proizvodnjo tudi ponoči.

Zaloge preje so bile zadovoljive, saj smo manjkajoče količine dokupovali kljub nekaterim težavam pri nabavi.

I. P.

V tabeli je podan prikaz proizvodnje od januarja do julija 1979 v primerjavi z istim obdobjem leta 1978.

Plan	1978	1979	Indeks
Plan efekt. kg	1,557.000	1,545.000	99,22 %
Izvršeni efekt. kg	1,546.652	1,454.786	94,06 %
% izvršenja	99,34 %	94,16 %	
Plan pri Nm 34	1,409.000	1,404.000	99,65 %
Izvršeni bazni kg	1,426.467,12	1,409.059,88	98,78 %
% izvršenja	101,24 %	100,36 %	

Izkoriščanje in zastoji

montiranih vreten	14.724	14,724
vseh obr. spos. vret.		
ur	40,935.200	41,182.592
efektivnih vrh	32,106.461	31,250.372
zastojne vrh	8,828.739	9,932.220
% izkoriščanja	78,43 %	75,88 %
% zastojev	21,57 %	24,12 %

Produktivnost in storilnost

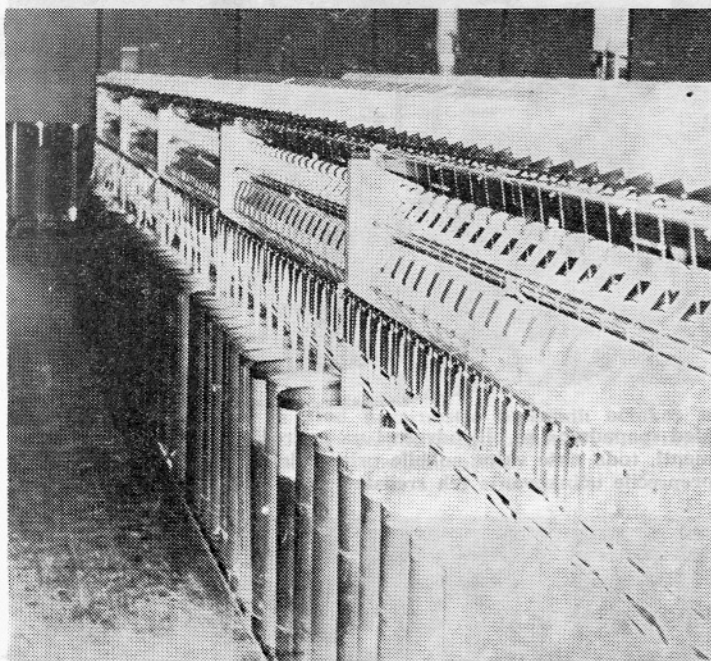
produkcija efekt. kg	1,546.652	1,454.786
produkcija pri		
Ø Nm 34	1,426.467,12	1,409.059,88
bazni gr/pred. m.	56,71	55,85
bazni gr/vrh	16,69	16,45
bazni gr/del. uro	6,62	6,60
HOK ure	15,11	15,15
delovne ure	215.512	213.430

Delovna sila

Ø po spisku	218	%	213	%
Ø na delu	177	81,1	177	83,1
Ø izostankov	41	18,9	36	16,9

Od tega:

porodnic	8	3,7	6	2,8
bolezni	12	5,6	9	4,2
let. dopust	21	9,6	21	9,9

Ravno tako je bila v mesecu januarju izdelana rdeča mešanica. V mesecu marcu so zopet nastali večji pretrgi na BD 200 strojih in to zaradi izločitve egiptovskih odpadkov in vključitve nekaterih lotov ruskega bombaža I. in II. klase. Posamezne komponente se v mešanici niso medsebojno ujemale, kar je povzročalo večje težave. Ti so se zamenjavo posameznih lotov kolikor toliko normalizirali.

Pri beli mešanici je prišlo samo do dvakratnega prežigosanja

poliestra Maklen in 50 % bombaža. S proizvodnjo svitkov so bile težave, ki pa smo jih odstranili z zmanjšano dolžino svitka. Tudi na krilnih strojih so bile večje težave navijanja na valjčke in čistilne deščice. Kvaliteta preje ni bila zadovoljiva zaradi prevelike nopnavosti in smo mešanico čez 1 mesec izločili iz proizvodnega programa.

Proizvodnja

Planskih obveznosti v posameznih mesecih nismo vedno izvrševali, čeprav je % izvrševanja plana po 7 mesecih izpol-

Uspela akcija »Nič nas ne sme presenetiti«

Zadnji septembrski vikend je bil po vsej Sloveniji predviden za zaključek letošnje množične akcije »Nič nas ne sme presenetiti«. Preko celega leta so se v KS in OZD izvajale različne aktivnosti v smislu usposabljanja občanov in delovnih ljudi za obrambo pred naravnimi nesrečami in obrambo domovine pred agresorji, v soboto 29. in nedeljo 30. septembra, pa smo imeli preizkus pripravljenosti in usposobljenosti vseh struktur naše družbe. Ocena za izvedbo zaključne akcije je bila povsod ugodna, pomembno pa je to, da je bilo oba dneva aktivno vključenih v dogajanja nad milijon prebivalcev naše republike, od najmlajših do najstarejših.

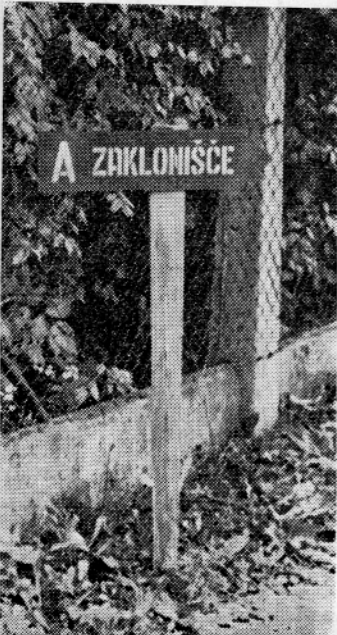
In tako smo se v to vseljudo akcijo vključili v BPT? Po prvih vtisih lahko rečemo, da smo v naših načrtih uspeli, končen rezultat akcije pa bo znan,

ter filmov o vojnih požarih in naravnih katastrofah, prikazov uporabe ročnih gasilskih aparatov, pregledani in novelirani pa so bili tudi obrambni načrti in

Na alarmni znak za nevarnost zračnega napada so naši sodelavci pohiteli v zaklonilnike

ko bodo opravljene analize celotne aktivnosti. Že tekom leta smo izvedli nekaj pomembnih dejavnosti in sicer v obliki raznih predavanj, prikazov filmov o požarni nevarnosti v DO in KS

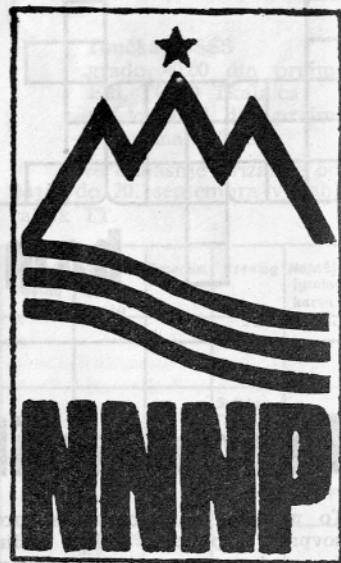

Usmerjevalne table so bile nameščene tako, da ni bilo težko najti poti do ustreznega zaklonišča

izdelan plan proizvodnje. Nabavljena je bila nova tehnična oprema in uniforme za potrebe enot civilne zaščite, opravljen pa je bil servis vseh vrst ročnih gasilskih aparatov (preko 500). Na preverjanju obrambnih in samozaščitnih nalog so bile v soboto poleg odborov za LO in DS aktivirane tudi enote civilne in narodne zaščite ter člani gasilskega društva. Celotna akcija je stekla že zgodaj zjutraj in tako so bili na svojih mestih ob štirih tudi člani narodne zaščite in enota za javljanje, obveščanje in alarmiranje. Vzpostavljeno je bilo dežurstvo ter ugotovljena stopnja pripravljenosti.

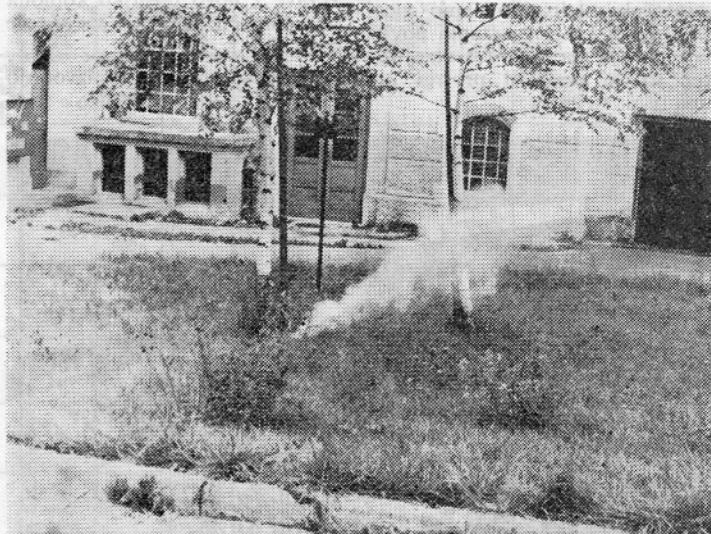
Ob 8.15 so se zbrali tudi gasilci in ostale enote civilne zaščite. Vse je bilo nared za aktivni pričetek vaje, ki je imela predpostavko - zračni napad. Ob alarmnem znaku za zračni napad ob 10.48 so se naši sodelavci takoj umaknili v ustreznega zaklonišča o katerih so bili predhodno obveščeni preko dnevnih informacij že med tednom. Vsakdo se je po najbližji poti, ki je bila označena s puščicami, kar se da hitro odpravil v prostor kjer je bilo poskrbljeno za varnost pred zračnim napadom. V zakloniščih so delavci ostali do znaka za prenehanje nevarnosti. V tem trenutku so pričele z delom vse ekipe civilne zaščite. Enota RKB je ugotavljala eventualno

radioaktivnost, reševalne ekipe pa so pričele z iskanjem ponesrečencev oz. poškodovancev v »ruševinah«. Uspešnemu delu reševalcev je sledila prva pomoč, ki jo je vsem, ki v času zračnega napada niso uspeli priti v zaklonišča in so bili ranjeni, nudila izvežbana ekipa članov oz. članic enote prve pomoči. V času reševanja in evakuiranja »ranjencev« pa so gasilci bili boj z ognjenimi zublji, kajti v letalskem napadu se je poleg rušenja nekaterih objektov na več krajih pojavil tudi ogenj, ki je grozil, da se bo razširil na območje celotne DO. Gasilci so v izredno hitrem času prispeli na kraje požarov ter pričeli z gašenjem kar na več mestih hkrati in uspeli vse požare pogasiti. Poleg standardne opreme so v svojih akcijah uporabili tudi dihalne aparate in specialna oblačila iz negorečega materiala. Ena od desetih je priskočila na pomoč tudi temeljni organizaciji »Poliuretan«, ki je v sestavi DO Peko. Tudi ta dese-

tina je uspešno opravila svojo nalogo.

Dežurna služba akcije je na ta dan poslala preko kurirjev sekretariatu akcije pri OK SZDL štiri poročila v katerih je bilo navedeno kako poteka aktivnost v naši DO z vsemi potrebnimi podatki o številu v vajo vključenih sodelavcev. Poleg dežurne službe, ki je bila

Med »napadom« so bili odvrženi na področje DO tudi zažigalni elementi, toda naše ekipe so bile pripravljene tudi na to in so takoj preprečile učinkovanje teh sredstev

Reševalna ekipa je med stroji našla »ranjenca« in ga odnesla izven ogroženega območja

Za ranjene in poškodovane sodelavce je poleg reševalne ekipe poskrbela tudi ekipa prve pomoči

v akciji do 20. ure so bili na dolžnosti v DO preko celega dneva tudi člani enote narodne zaščite, ki so smeli v okviru programa konkretne zadolžitve. V nedeljo je dežurstvo in zavarovanje DO potekalo normalno

in v sodelovanju s KS Trzič — mesto, člani kolektiva pa so se udeležili množičnih pohodov, ki so bili organizirani v okviru KS. Tega dne je naša dežurna služba posredovala sekretariatu akcije dve poročili.

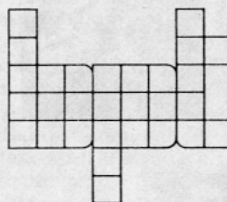
Skupina sodelavcev se je pred nevarnostjo bioloških učinkov in radioaktivnega prahu zaščitila z respiratorji, očali in PVC ogrinjali, vendar so morali počakati na dekontaminacijo

Težje ranjene so po prvi oskrbi na nosilih odnesli v ustrezne prostore

Požar na objektu so izurjeni gasilci hitro pogasili

Tudi članice ženske gasilske desetine so se aktivno vključile v gašenje požara v obratu predilnice

Odbor za LO in DS ter sekretariat za izvedbo akcije v DO ocenjujeta, da je vaja v celoti uspela, vsi sodelujoči so vajo vzeli resno in odgovorno, odziv na pozive je bil izreden, vse službe so odlično delovale tako v smislu aktiviranja kot kasnejše operative. Seveda pa s tem akcija ni končana, saj nas čaka

še dosti dela predvsem na področju urejanja zaklonišč, kajti vsi obstoječi ne ustrezajo v celoti normativom. Po izdelani analizi bo verjetno treba na osnovi ugotovitev pristopiti k dodatnemu usposabljanju članov kolektiva v svrhu družbene samozagrade in obrambe.

Za posebno zahtevno gašenje in reševanje ponesrečencev je bila potrebna ustrezna oprema, ki jo naši gasilci tudi imajo

Paket rezervne hrane »DANES IN JUTRI 84« se vključuje v akcijo »NNNP«

Z razvojem naše samoupravne socialistične družbe smo dosegli tudi na področju graditve splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pomembne uspehe, predvsem zaradi dejstva, da je ljudska obramba in družbena samozaščita sestavni del človekovih samoupravnih pravic in dolžnosti. To daje delavcem in občanom široke možnosti za ustvarjalno in samoiniciativno delovanje, tako v združenem delu, KS in družbeno-politični skupnosti; glede organiziranja, opremljanja in preskrbe prebivalstva z živili. Eden izmed pomembnih dejavnikov v funkciji preskrbe je tudi akcija z geslom »Danes in jutri 84«, saj praktično rešuje eno izmed važnejših nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite, to je zagotovitev minimalne rezerve živil v vsakem gospodinjstvu.

stave paketa rezervne hrane v temeljni organizaciji Slovenj Gradec, ki se je z začetkom proizvodnje v septembru letošnjega leta praktično vključila v akcijo »NNNP«.

Vsebina paketa rezervne hrane »Danes in jutri 84« omogoča kompletno prehrano štiričlanski družini

po 3 obroke

za 7 dni

7 dni × 3 obroke × 4 osebe = 84

z dopolnilnimi obroki suhega sadja, mleka in vitamina C.

Pri sestavi paketa so strokovnjaki upoštevali predvsem biološko vrednost jedi, obliko in hitrost priprave jedi oz. obrokov. Paket je primeren tudi za manjše družine, saj so konzerve pra-

stavno pripravljen obrok, pa tu na izletih in taborjenju.

Jedi, vsebovane v paketu, bodo uporabne najmanj leto dni, nekateri izdelki tudi dlje, tako, da bo družina ta prehrambeni paket postopoma obnavljala. Cena paketa je 1.050,00 din, cena izdelkov v paketu pa je za približno 20% nižja od maloprodajnih cen.

V temeljni organizaciji HP Kolinska v Slovenj Gradcu lahko zagotovijo letno izdelavo do 400.000 prehrambenih paketov, za leto 1980, pa glede na dejstvo, da je ta paket praktično novost na našem tržišču, pa predvidevajo pripraviti 100.000 paketov.

Za odločitev o kapaciteti paketa so bili upoštevani statistični podatki o številu gospodinjstev, družinskih članov in deležu kmečkega prebivalstva v celotni republiki, vendar pa bo šele praktična uporaba paketa pokazala eventualne potrebe po spremembi in dopolnitvi. Zato so se delavci v temeljni organizaciji odločili za čim večjo prilagodljivost pri načrtovanju vsebine, velikosti in težnje po raznovrstni jedi.

Zelijo, da vsi uporabniki v zvezi s sestavo prehrabnega paketa »Danes in jutri 84« posredujejo svoje pripombe, želje in predloge. Tako tekoče spremljanje želja in potreb so strokovnjaki že uporabili za bodočo proizvodnjo, ko bo temeljna organizacija poslala na tržišče prehrambeni paket za dvočlansko družino.

Da bi delovnim ljudem in občanom poenostavili nakup paketa »Danes in jutri 84« sta Zveza sindikatov in SZDL, kot temeljna nosilca in politična dejavnika na področju uresničevanja ljudske obrambe in družbene samozaščite, ustvarila skupno z delovno organizacijo HP Kolinska možnost obračuna plačevanja paketa.

Tako bo Zveza sindikatov kot najširši družbeno-politični dejavnik delovnih ljudi konkretno

vodila eno izmed svojih številnih nalog ter tako omogočala delavcem najoptimalnejšo preskrbo z rezervno hrano. Osnovne organizacije v vsaki TOZD bodo evidentirale kupce in poskrbele za brezobrestno obročno plačevanje (4. obroki). Obroki se bodo odplačevali, kot vsi ostali načini kreditiranja pri izplačilu osebnih dohodkov. Vsaka TOZD bo za svoje delavce jamčila, da bodo obroki v predvidenem času odplačani.

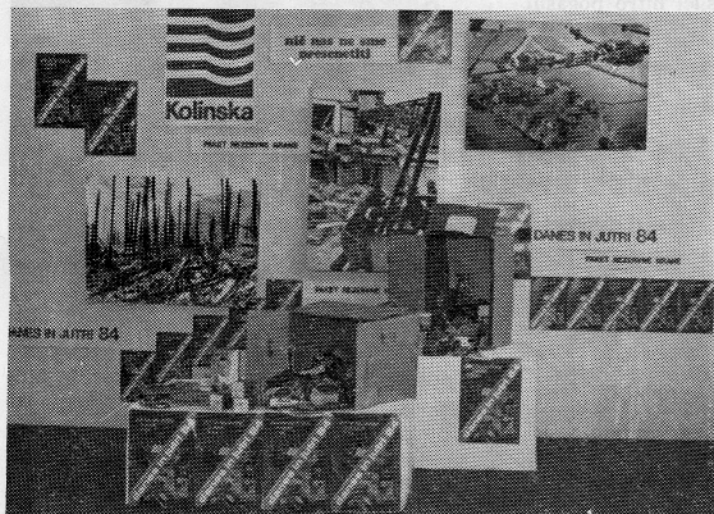
Drugi način pa bo potekal preko direktnega naročila in plačila pooblaščenim predstavnikom HP Kolinska z gotovino oz. virmanjskim nalogom ali čekom v roku 15 dni. Prijave in potrebe pa zbira tudi neposredno TOZD Slovenj Gradec, Francetova c. 17, tel. (062) 841-551, ali HP Kolinska odd. Gastro, Ljubljana, Nazorjeva 12, — tel. (061) 24-614.

Namen paketa se kaže torej predvsem v ustvarjanju potrebnih zalog hrane v primeru vojne in elementarnih nesreč, ko bodo zagotovo nastopile težave pri preskrbi s hrano in ko bo prav za prehod na racionalizirano preskrbo v spremenjenih razmerah potreben čas, ki bo v različnih krajih različen, pač odvisno od konkretnih priprav in izvedb nalog s področja družbene samozaščite. Predvsem za premostitev teh težav pri preskrbi z živili je nujno, da si vsaka družina oz. gospodinjstvo sprotno zagotavlja zalogo živil.

S svojo neuvrščeno zunanjo politiko in z zglednim ravnanjem na področju mednarodne solidarnosti in vzajemne pomoči pa naša samoupravna socialistična družba v okviru svojih možnosti zagotavlja tudi pomoč drugim narodom, ki jih prizadenejo hujše elementarne nesreče.

Tako bo prehrambeni paket tudi ena izmed učinkovitih oblik pomoči jugoslovanskega Rdečega križa.

Uredništvo glasila
HP Kolinska

Znanstveno-sociološke ugotovitve so pokazale, da so rezerve hrane predvsem v večjih urbaniziranih stanovanjski soseskah, glede na nov način preskrbe in prehrabne navade nezadostne, in ne zagotavljajo niti najnujnejše prehrane družin v izjemnih situacijah.

Temeljni element, ki izhaja iz izkušenj in načel NOB in daje celovitosti sistema ljudske obrambe in družbene samozaščite je človek, delavec in občan, edini, ki se lahko v organiziranih in pripravljenih akcijah bori tudi proti moderni vojaški tehniki in premaguje s svojo voljo in sposobnostjo tudi največje elementarne stihije.

Prav zaradi tega je prehrana prebivalstva bistven element v letošnji republiški akciji »Nič nas ne sme presenetiti«, ki s preverjanjem obrabne sposobnosti naprav in pripravljenostjo delovnih ljudi in občanov na izredne življenjske situacije, doživlja vrh svojih akcij prav v septembru letošnjega leta.

Ta sistem aktivnosti je v delovni organizaciji HP Kolinska, časovno pogojeval tudi pospešeno pripravo proizvodnje in se-

viloma 2-porcijske. Paket tehta 25 kg.

Prehrambeni paket, ki vsebuje 45 izdelkov prehrabne industrije Jugoslavije, je sestavljen tako, da zadovoljuje dnevne fiziološke potrebe tako po kalorični kot nutritivni plati. Dnevni obrok (na osebo) ima kalorično vrednost 1900 kalorij in vsebuje 55 g beljakovin poleg ogljikovih hidratov, mineralov in vitaminov, katerih kalorična vrednost povsem zadošča dnevni potrebam človeškega organizma.

Vsebino paketa je podrobno pregledala in potrdila mešana komisija strokovnjakov s področja prehrane, ki jo je imenoval republiški komite za tržišče in cene. Paketu je priložena brošura, ki vsebuje navodila za pripravo jedi iz prehrabnega paketa in kompletne jedilnike za 7 dni, kar vsekakor olajšuje hitro in pravilno pripravo obrokov.

Paket bo v vsakdanjem življenju tudi nekakšen regulator med zalogami prehrabnih artiklov, predvsem v dnevih, ko nakup v trgovini ne bo mogoč, oz. ko bo družina potrebovala hitro in eno-

»Odpravnina«

»Slavka je rekla, da pridite k blagajni!« mi reče sodelavka, ko stopim v pisarno. Misleč, da gre za obračun dnevnice, grem k Slavki in blagajni in pravim, kaj bo dobrega? Podpiši, 16.935 dinarjev! »Kaj je to?« vprašam, »odpravnina«, je bil odgovor.

Podpišem, vzamem denar in grem. Držim kuverto, v njej denar in premisslujem. Torej gre le zares, da sem končal prvi del življenjske poti. Šele sedaj se prav zavem kakšen dogodek je to. Po toliko letih uspešnega in neuspešnega dela v kolektivu odhajaš s kuverto, v kateri je denar!? Ti pa iščeš nekaj in se oziraš, mogoče pa tisti nekaj še pride. Toda zaman se oziraš in čakaš, hodnik je prazen, nobenega od nikoder, ti pa odhajaš z odpravnino.

Tovariš direktor, tebe in ostale iščemo, ko odhajamo. Želimo, da bi nas poklical in se v kratkem pogovoru v imenu kolektiva poslovil in »ODPRAVIL« s toplimi besedami in šele nato naj bi sledila materialna odpravnina. Pišem v imenu vseh, ki odhajamo in ki še bodo odhajali v zasluženi pokoj. Toliko v premislek!

Istočasno pa koristim to priliko, da se zahvalim vsem, s katerim sem sodeloval dolga leta, za uspešno sodelovanje in prijetne dneve, ko smo se veselili uspehov. Spominjam se samo, kar je bilo dobrega.

Za nadalje pa želim vsem TOZD in SKUPNIM SLUŽBAM uspešno gospodarjenje in ugodnih rezultatov dela.

Hvala!

Miro Pirih

Pred razpravo o preobrazbi stanovanjskega gospodarstva

Koordinacijski odbor za usmerjanje in spremljanje javnih razprav o predlogu preobrazbe stanovanjskega gospodarstva, oblikovan pri OK SZDL Tržič, je skupno s skupnostjo Samoupravne stanovanjske skupnosti in ostalimi subjektivnimi silami sprejel usmeritev, da ob javnih razpravah uresničevanja samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu obvesti sleherno gospodinjstvo o smereh in predvidevanjih, kako bomo v bližnji prihodnosti skušali pospešiti preobrazbo na področju stanovanjskega gospodarstva.

Pred nami so samo izvlečki obširneje pripravljene gradiva s katerim želimo seznaniti sleherno gospodinjstvo, kot tudi vse delovne ljudi in občane, da se bodo lažje vključevali v javne razprave vodene preko zborov stanovalcev in zborov delovnih ljudi.

Zavedamo se, da ima enostavna, jasna in konkretna informacija predvideni uspeh in bistveni vpliv na ugoden odmev javnega mnenja, zato smo poleg obširnejšega gradiva, s katerim so seznanjeni hišni sveti in samoupravni organi ter družbenopolitične organizacije tako v združenem delu kot krajevnih skupnostih, poiskovali pripraviti zgoščeno informacijo, v kateri so zajete vse osnovne smernice bodočega razvoja stanovanjskega gospodarstva.

V obširnejšem gradivu je podrobneje ocenjeno dejansko stanje stanovanjske gradnje, kjer je prikazano, da planirana stanovanjska gradnja ni bila dosežena, vsled česar naj bi pri izdelavi novega srednjeročnega plana stanovanjskega gospodarstva za obdobje 80—85 temu posvetili vso pozornost. Sledi način oblikovanja in združevanja sredstev, prostorske možnosti zidave, kriteriji za pridobitev stanovanj, stanarine, delovanje hišne samouprave, oblikovanje samoupravne stanovanjske skupnosti in na koncu ugotovitve in stališča. V gradivu so navedene in obrazložene tudi posamezne naloge z nosilci in roki izvedbe.

O gradivu v tej obliki so razpravljali delegati zbora združenega dela na svoji 12. redni seji v mesecu juliju in dali nanj naše pripombe, vendar vse kaže, da pri pripravi sedanjega gradiva to ni bilo upoštevano, saj je še vedno navedeno, da ima skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti med drugimi tudi 17 vlog za stanovanje s strani naših delavcev, kar ne drži. To je bilo že na seji zbora posredovano, enako kot tudi naše stališče za gradnjo na zazidalnem območju T-10 v Preski, kjer se ne moremo strinjati, da bi bili »nefunkcionalni« stanovanjski objekti v Preski nadomeščeni z blokovno gradnjo.

K učinkovitejšemu uveljavljanju in odločujoči vlogi delavcev in občanov k hitrejši in celotnejši izgradnji stanovanjskih kom-

pleksov, k uspešnejšem uveljavljanju solidarnosti ter za jasno začrtane možnosti hitrejšega reševanja stanovanjskega problema, je nujnejša pospešenejša preobrazba na področju samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v bodoče.

V osnutku stališč in sklepov ter smernicah smo kot osnovno misel zapisali, da je temeljni nosilec vseh odločitev v stanovanjskem gospodarstvu delovni človek, organiziran v temeljnih organizacijah združenega dela, hišnih svetih in drugih združenjih in skupnostih v občini, zato mora predlog preobrazbe imeti široko družbeno podporo, katero želimo dobiti na javnih razpravah.

Na javnih razpravah, katere bo vodil koordinacijski odbor oblikovan pri OK SZDL, na zborih delovnih ljudi in zborih stanovalcev, moramo dokaj konkretno in jasno opredeliti plane stanovanjske gradnje v odvisnosti z razvojem krajevnih skupnosti oziroma razvojem izgrajenih zaključnih stanovanjskih sosesk. Usmerjena družbeno gradnja ne bi smela vsebovati enostranskih rešitev (tako imenovano spalno področje), temveč bi plani izgradnje predvideli tudi sočasno planiranje šol, vzgojno varstvenih ustanov, zdravstvenih objektov, trgovskih objektov, potrebne prostore za uslužnostno dejavnost kot tudi prostore za delo krajevne in hišne samouprave. Tako načrtovani kompleksi bi skrbeli za dobro počutje slehernega občana, saj bi imel zagotovljene tudi cestne povezave z ostalimi kot znotraj svoje soseske.

Dokaj važna odločitev pri bodoči usmeritvi je realna ugotovitev naših možnosti izgradnje stanovanj ob trenutno velikem povpraševanju, saj vemo, da posedovati stanovanje pomeni imeti urejeno socialno varnost, ki ugodno vpliva na počutje delovnega človeka.

Gradivo in sama javna razprava mora opredeliti naša stališča do sočasnega planiranja od krajevne skupnosti, preko združene dela do samoupravnih stanovanjskih skupnosti. Plani in vsa naša načrtovanja pa ne bodo realna, če se ne bo oblikovalo dokončno stališče, da z združevanjem sredstev na podlagi solidarnosti želimo reševati stanovanjska vprašanja delavcev z nizkimi dohodki, mladih družin in upokoencev. Predlog zbiranja sredstev iz ustvarjenega čistega dohodka sloni na stališču, naj se odvajajo namenska sredstva iz ustvarjenega čistega dohodka od osnove bruto osebnih dohodkov. Poleg imenovanih kategorij, katerim smo dolžni reševati stanovanjsko situacijo je nujno izpostaviti tudi potrebe po planiranih kadrih, za katere ravno tako potrebujemo stanovanjske površine. Novi sistem združevanja in financiranja oziroma gospodarjenja s sredstvi za stanovanjsko izgradnjo mora

biti zasnovan tako, da bodo vsa sredstva združena pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine in sicer na podlagi sklenjenih samoupravnih sporazumov.

Sredstva za bodoče finansiranje stanovanjske gradnje naj bi se združevala predvsem na nivoju samoupravnih stanovanjskih skupnosti iz naslednjih virov:

— sredstva TOZD, drugih organizacij in skupnosti iz ustvarjenega čistega dohodka oziroma dohodka od osnove bruto osebnih dohodkov

— sredstva amortizacije obstoječega stanovanjskega fonda — lastnimi viri oz. namenskim varčevanjem občanov, ki si želijo pridobiti imetniško pravico in

— bančnimi krediti.

Dosedanja notranja delitev tako združenih sredstev se bi po predlogu dopolnila s tem, da bi poleg 3 %, katere se združujejo sedaj na nivoju SSS in se delijo po ključu:

— 1,80 % za reševanje družbene pomoči

— 0,60 % za kreditiranje graditev in odkup stanovanj

— 0,345 % za solidarnostno združevanje gradnje dijaških domov in študentskih domov

— 0,255 % za finansiranje izgradnje komunalnih naprav v stanovanjskih naseljih,

združevali še dodatna sredstva 1,5 %, ki so se sedaj razporejala v OZD. Tako bi se na nivoju SSS združevala sredstva v višini 4,5 %, kar bi pospešilo družbeno usmerjeno gradnjo in obenem zagotavljalo usmeritev, da moramo v naslednjem srednjeročnem programu zagotoviti razmerje med usmerjeno in individualno gradnjo v mejah 50:50.

Za našo delovno organizacijo bi to pomenilo polovico manj sredstev kot doslej, s tem pa se bo temu primerno zmanjšala tudi možnost dodeljevanja kreditov za individualno gradnjo, adaptacije in nakupe stanovanj. V letošnjem letu je bilo v ta namen odobrenih ca. 350 starih milijonov, če pa bi se že uporabil nov način združevanja, bi bilo sredstev ca. 175 starih milijonov.

Z novim predlogom srednjeročnega programa se zagotovi nadaljnje odpiranje bodočih stanovanjskih površin tako, da se pred pričetkom del pripravi vsa potrebna dokumentacija in pravočasno prične za gradnjo. Kot kažejo predvidevanja obstojajo dokaj realne možnosti za nadaljevanje oz. zaključitev celotne soseske Ravne.

Individualna gradnja naj bi v novem srednjeročnem načrtu potekala tudi delno usmerjena na področjih, kjer so že ali se bodo pred pričetkom odpiranja zazidljivosti uredili komunalno urejeni kompleksi.

V smernicah predvidevamo, da v bodoče ne bo več možno pridobiti ime nosilca stanovanjske pravice brez delne lastne udeležbe, zato naj se na zborih delovnih ljudi in zborih občanov oz. zborih stanovalcev dokončno

izoblikujejo mnenja, kakšna naj bo višina lastne udeležbe pri posameznih kategorijah prosilcev. Predlog predvideva udeležbo od 5 % do 20 % od vrednosti stanovanja za vse prosilce družbeno najemnih stanovanj, medtem ko za kategorijo socialnih, to je solidarnostnih stanovanj 1—4 % vrednosti stanovanja. Kriteriji za lastno udeležbo bodo odvisni od višine OD na družniskoga člana in ostalih predlogov, ki se oblikujejo v javni razpravi.

Z novimi ekonomskimi odnosi v stanovanjskem gospodarstvu želimo urediti tudi temeljni pogoji za oblikovanje ekonomskih odnosov z uvedbo ekonomskih stanarin. Z ekonomskimi stanarinami bomo omogočili realnejše zagotavljanje vzdrževanja in obnavljanja stanovanjskih hiš z ohranjanjem na realni vrednosti.

Ker je ekonomska stanarina pogoj za oblikovanje ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu se moramo v javni razpravi posebej opredeliti do osnutka samoupravnega sporazuma o oblikovanju in postopnem prehodu na ekonomske stanarine v občini Tržič. Sporazum vsebuje določila o načinu oblikovanja ekonomskih stanarin na podlagi potrebnih sredstev za amortizacijo, vzdrževanje in upravljanje ter na podlagi revalorizacije vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj na dan 31. 12. 1978. Ekonomska stanarina v naši občini bi bila po sporazumu uveljavljena najkasneje do leta 1985, vsako leto v tem obdobju pa bi se stanarina povečevala v mesecu juniju. V sporazumu so tudi izračuni in notranja delitev stanarine. Izračun upošteva revalorizirano vrednost točke od 28,20 din v letu 1978 do 90,10 din v letu 1985, letni odstotek vrednosti stanovanja za stanarino 2,96 %, predvideno povišanje cen stanovanj za 12 % in predvideno rast OD za 15 %. V enem od členov sporazuma je tudi obrazec za izračun letne stanarine. Posebno poglavje sporazuma obravnava porabo stanarine, deset členov pa se nanaša tudi na ukrepe za zavarovanje življenjskega standarda stanovalcev z nizkimi dohodki. Na zborih se bo ocenil predlog samoupravnega sporazuma, predlagane eventualne dopolnitve in spremembe, izvoljena pooblaščenca oseba iz vrst članov HS in samoupravnih organov, ki bo ob organiziranju podpisovanja sporazuma opravila podpis.

Izhodišča za izračun ekonomskih stanarin v občini Tržič so naslednja:

- revalorizirana vrednost stanovanj na dan 31. 12. 1978
- predvidena gibanja cen stanovanj do leta 1985
- stopnja letne stanarine v strukturi vrednosti stanovanj
- dinamika prehoda na ekonomske stanarine do leta 1985.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pred razpravo o ...

(Nadaljevanje s 5. strani)

Valorizirana vrednost točke 31. 12. 1978 je

$$\frac{\text{vredn. stan. fonda} \times \text{štev. stan.}}{\text{površina} \times \text{število točk}} = \frac{277.711.159,65 \times 1684}{74871 \times 181850} = 34,35$$

Vrednost povprečnega stanovanja je 109,00 točk in 44,60 m².

Stanarina za povprečno stanovanje bi se gibala takole:

leto	vrednost točke	indeks povišanja	povprečna stanarina	absl. zn. pov.	stan. za 1 m ²
1979	28,29	—	339,22	77,26	7,61
1980	34,34	121	416,48	80,26	9,32
1981	41,69	121	515,96	99,48	11,52
1982	50,54	121	632,51	116,55	14,09
1983	61,19	121	774,28	141,77	17,21
1984	74,24	121	958,03	183,75	21,24
1985	90,10	121	1.175,34	217,31	26,00

Čeprav želimo s samoupravnim sporazumom o ekonomskih stanarinah uveljaviti družbeno priznano ceno za uporabo stanovanj se bo tudi v bodoče kot do sedaj še bolj uveljavljala oblika solidarnosti preko subvencioniranja stanarin. Subvencija kot oblika solidarnosti bo še vnaprej slonela na določenih kriterijih.

Uveljavljanje usmeritev bodočih družbenoekonomskih odnosov zavisi tudi od nadaljnega razvoja samoupravljanja na področju stanovanjskega gospodarstva. Hišni sveti kot izvršilni organi zborov stanovalcev in posebne ter združene delegacije še vedno ne odpravljajo svoje samoupravljalne naloge. Naša skupna naloga pri bodočem uveljavljanju samoupravljanja v stanovanjskem gospodarstvu mora zatoj skrbeti za izboljšanje samoupravljalne zavesti delovnega nosilca imetniške pravice kot tudi bodočega proslilca. Skupščina SSS in njeni organi so prostor za dogovarjanje in koordiniranje naših načelnih usmeritev in skupnih nalog, zato zbor uporabnikov kot zbor izvajalcev skupščine SSS enakopravno sodelujeta pri oblikovanju programov in planov stanovanjske izgradnje.

Z organiziranjem stanovanjskih skupnosti se je ocenjevala potreba po oblikovanju določenih strokovnih služb, ki bodo skrbele preko SS za pripravo tehničnih, finančnih in administrativnih poslov. Bodoči razvoj in naloge postavljajo obvezo, da pristopamo k oblikovanju skupnih služb SIS gospodarskih dejavnosti z željo po večjem sodelovanju, racionalizaciji in koordiniranju nalog, tako na področju komunalnega opremljanja zemljišč, pravočasnega reševanja dokumentacije za ureditev stavbnega zemljišča v povezavi s plani samoupravne stanovanjske skupnosti.

Kaj izpostaviti v razpravi?

Oceno na gradivo v katerem je obdelana trenutna situacija s predlogi bodoče usmeritve je obravnavala 8. seja konference ZKS Tržič, vsi trije zbori SO na svoji 12. redni seji, IS SO Tržič in skupščina SSS dne 20. junija

1979, kjer so bili sprejeti zaključki, da je gradivo primerno za javno obravnavo.

Koordinacijski odbor pri OK SZDL, ki je zadolžen za usmerjanje in organiziranje javnih razprav tako v združenem delu kot zborih stanovalcev je sprejel svoj operativni program, s katerim želi predočiti slehernemu delovnemu človeku in občanu predlog uresničevanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu. Tako bi javna razprava potekala meseca oktobra 1979.

Koordinacijski odbor predlaga, da pri vodenju javne razprave prevzamejo posebno odgovornost družbenopolitične organizacije, pri čemer bo: Zveza sindikatov prevzela nalogo nosilke razprav v združenem delu, kjer bi predvsem izpostavili odločanje o sredstvih in njeno oblikovanje, združevanje sredstev na nivoju SSS, kriterije za pridobitev družbeno najemnih stanovanj, plane kadrovskih stanovanj, samoupravno organiziranost, oblikovanje delegacij, subvencioniranje, opremljenost stanovanj, izgradnjo samskega doma in ostalo, kar je vezano na sprotno reševanje in uveljavljanje samoupravnih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu.

Socialistična zveza bo skupaj s sindikati vodila javne razprave v KS preko hišnih svetov in zborov stanovalcev, zato naj bi na teh zborih poleg ostalega izpostavili predvsem prostorsko in urbanistično načrtovanje, urejanje zemljišč s pripravo programa celovite izgradnje sosek, samoupravno organiziranost stanovanjskih skupnosti v odnosu na delovanje delegatskega sistema, oblikovanje posebnih delegacij, prehodu na ekonomske stanarine, kriteriji za subvencije in nenazadnje potrebe za oblikovanje stanovanjskih združenj.

V javni razpravi sodelujejo tudi ostale subjektivne sile, kjer naj bi člani ZSMS dali poudarek na probleme mladih pri reševanju njihovih stanovanjskih potreb.

Obseg javne razprave predvidevamo tako, da hišni sveti skličejo zore stanovalcev, vodje delegacij skličejo seje delegacij, izvršni odbori DPO kot sveti KS

pri skupščinah KS na rednih sejah izvedejo razpravo in zavzamejo stališča do gradiv.

Nosilec javne razprave v krajnjih skupnostih so KK SZDL zato pripravijo predlog rokovnika poteka javnih razprav. Strokovno pomoč pri pojasnjevanju predvidenih predlogov nudijo člani organov pri skupščini SSS in strokovnih službah SSS.

KO skliče posvete predsednikov HS in DS, kjer se poda širša obrazložitev.

Enako se javna razprava organizira v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih

organizacijah, kjer sodelujejo izvršilni odbori DPO in samoupravni organi kot delegacije s tem, da je dokončen sprejem stališč na zborih delovnih ljudi.

Nosilec javne razprave v TOZD in delovnih organizacijah so osnovne organizacije sindikatov, ki skupno s samoupravnimi organi, izvršilnimi organi DPO dokončno sprejmejo stališča na zborih delovnih ljudi.

Pojasnjevanje strokovno vsebinskega dela gradiva podajajo delegati samoupravne stanovanjske skupnosti oz. člani teles pri SSS kot strokovne službe.

Priprava srednjeročnega plana 81-85

V maju mesecu so delavski sveti temeljnih organizacij sprejeli sklepe o pripravljanju srednjeročnega plana za obdobje 1981—1985. S temi sklepi so individualni poslovodni organi odgovorni za organizacijo in usmerjanje dela, ki je potrebno za pripravljanje plana. Poleg tega pa je njihova skrb tudi samoupravno sporazumevanje, v prehodnih fazah pa tudi za vsklajevanje. Imenovana je bila tudi posebna komisija za vsklajevanje in spremljanje priprav. Strokovne službe na vseh nivojih morajo obvezno aktivno sodelovati.

Postavljeni so bili tudi okvirni roki izvršitve nekaterih priprav, ki pa so bile vsaj kar zadeva pripravo analiz in izdelavo osnutkov samoupravnega sporazuma, zelo optimistično postavljene v mesec junij in avgust. Po rokovniku obravnavanem v splošnem združenju tekstilne industrije SRS je za analizo dan čas junij—september, smernice naj bi bile pripravljene v septembru, sprejete pa v oktobru.

V poletnem času je bila zaradi dopustov, intenzivnost pripravljana okrnjena tako, da smo nekoliko v zaostanku, vendar bo v kljub temu v drugi polovici oktobra smernice možno sprejeti. Ta čas (1. oktober) so pripravljene analize poslovanja, osnutki analize razvojnih možnosti in osnutek vsebine smernic in elementov. Prej omenjena komisija bo o teh dokumentih dala svoje mnenje do 13. t.m., obenem pa poskrbela za usoglasitev in vskladitev morebitnih različnih stališč temeljnih organizacij. Nujno potrebno je, da so ljudje v temeljnih organizacijah seznanjeni z vizijo nadaljnega razvoja delovne organizacije in z mestom kakršno posamični enoti pripada.

Ocenjevanje vključitve delavcev, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij pri dosedanjih aktivnostih bi bilo sedaj je nekoliko preuranjeno, ker se bodo glavna dogajanja odvijala predvsem v tekočem mesecu (oktober).

Vsebinska smernic in elementov za samoupravni sporazum o temeljnih plana sestoji iz naslednjih poglavitnih sestavin:

— dosegti stalen gospodarski in družbeni razvoj ter napredek;

— nenehno ustvarjati nove vrednosti, večati dohodek na zaposlenega;

— doseči optimalno gospodarno poslovanje in si omogočiti nova vlaganja;

— povečevanje obsega klasične tekstilne proizvodnje in prodaje je omejeno, zato bo treba iskati možnosti nadomestila v novi tekstilni tehnologiji in morada tudi izven nje;

— proizvodni program opredeliti na tiste izdelke oz. skupine izdelkov, ki bodo dohodkovno zanimivi in ki bodo lahko nosilci razvoja;

— rast osebnih dohodkov ne more biti hitrejša od rasti dohodka;

— doseči optimalno izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in sredstev;

— kakovosti izdelkov dati prednost pred količino;

— smer razvoja delovne organizacije kot tudi temeljnih organizacij naj ne bo v nasprotju z republičkimi in občinskimi smernicami;

— osnova za morebitne odločitve o prestrukturiranju je lahko le pričakovan dohodek in iz tega izpeljane možnosti delavčevega življenjskega nivoja;

— doseči višji strokovni nivo zaposlenih;

— vztrajati na ekološko čisti proizvodnji;

— vključevanje v sporazum SIS za ekonomske odnose s tujino (izvoz — uvoz) in preusmerjanje na domačo surovinsko osnovo.

V smernicah bo začrtana tudi dinamika krčenja proizvodnje klasičnega tekstila, dana projekcija dohodka in financ na sploh kot tudi drugi potrebni elementi za planiranje (kazalci).

O analizi razvojnih možnosti in pa o smernicah ter elementih, bo po sestanku komisije in vskladitvi možno v krajših sestavkih delovni kolektiv obveščati v dnevni informacijah. V svrhu popolnejšega informiranja in pa za samoupravno odločanje ter predhodne razprave pa bo izdelan povzetek vseh pripravljanih dokumentov (analiz).

Priloge: Janko Lončar

Everest 1979

Pišec: Borut Bergant

NADALJEVANJE

Kljub veliki hitrosti se ogromni Jumbo yet indijske letalske družbe »Air India« kar ne more odlepiti od evropskih tal z rimskega letališča. V natrpanem trupu udobno sedi tudi 29 Jugoslovanov.

tična notranjost letala, dobra hrana, glasba po želji, celovečerni filmi in nenazadnje lepe indijske stewardese v dolgih sarrijih, vse to nas počasi uspava. V sosednji vrsti sedi zelo mlada Indijka z otrokom. Ne bi ji prisodil več kot šestnajst let. Mali je izredno nemiren in se ves čas dere, mati pa ga nenavadno hitro ziblje sem in tja, da se še bolj joka. Končno je tega dovolj babici, ki vzame otroka v naročje, in toliko časa hodi po avionu gor in dol, da le-ta zaspi. V mislih na dom zadremujem tudi sam. Zbudi me glas

bomo tukaj lahko kopali, dobro jedli in spali v umetno hlajenih sobah. To pa se nam bo prileglo.

Kathmandujška letalska steza leži na planoti nad mestom in je presneto kratka, tako da se mora pilot kar potruditi, da ustavi letalo. Tone in Mišo, ki sta v Kathmandu pripotovala pred nami, nas že čakata, pa takoj poročata, da nam teden dni čakanja v Kathmanduju zaradi opreme ne uide. No, pa o mestu sem že toliko slišal in prebral, da mi gotovo ne bo dolgčas. Res je to meka romarjev iz vsega sveta. Kakor hitro spravimo svojo prtljago v sobe nekakšnega »hotela z imenom Japanese express house«, se z Marjonom odpraviva v mesto. Kathmandujška kotlina, edina v Nepalju ni ravno majhna in je najboljše, da za ogled najameš kolo. Pri »renta kolo« stane izposojevalnina za dan štiri rupije, kar bi bilo pri nas osem dinarjev. Plačava kar za pet dni in že se cijaziva lepo po levi strani, kakor je tu pravilno po ulicah.

Marjon, ki je tukaj že tretjič, vodi in se dobro znajde. Zavijeva v neko stransko ulico, se vzpenja po majavih stopnicah in že sva v temni čumnati, kjer se Marjon že rokuje s stariim znanecem, v žaklevinaste cunje zavitim možakarjem. Predstavi še mene, pomežikne in pove, da bova tukaj menjala na

nižje pograbijsko reveži. Tretji iz polen sestavlja piramido, neka-ko na sredino polože truplo in nato piramido dokončajo. Z bencinom namočenimi cunjami vse skupaj prižgejo in piramida se počasi manjša, dokler se vse

Značilna večstrehasta »stupa« (budistična kulturna stavba)

skupaj ne sesuje v pepel, ki ga stresajo v sveto reko. Kar čudno se počutim. Badgoven je starejši del mesta. Ponaša se s prekrasno pagodo. To je stavba z več strehami. Stopnišča pa so

Odprava pred odhodom

Sestavljamo VII. Jugoslovansko odpravo v Himalajo. Naš cilj je Mount Everest. V zornem poznefebruarskem jutru smo se tega dne poslovili od najbližjih na Brniku. Seveda ni manjkalo uradnih predstavnikov družbe, televizije in tiska. Isto se je ponovilo tudi v Beogradu, tako da smo bili kar veseli, ko smo vstopali v letalo za Rim. Pa smo se zmotili, kajti letalo je imelo vmesni postanek v Splitu. Najbolj je bil seveda jezen Stipe, ki je zastoj prišel iz rodnega Splita v Ljubljano. Malo me je čudilo le to, da se je od njega jokaje poslavljalo spet deklet, vendar drugo kot v Ljubljani. Kasneje sem ga vprašal, katera od njiju je bila žena, pa mi je dejal, da se je od žene poslavil že doma. »Stipe, strašen si,« sem mu moral priznati.

V ogromnem letalu, kakršen je Jumbo, človek resnično nima občutka, da je v zraku. Ekso-

stewardese, ki opozarja, da je treba pripeti varnostne pasove. Imamo vmesni postanek v Kuwaitu.

Skozi okno se nam kaže enkratni pogled v noč, ki jo prebliskavajo ognjeni zublji, ki kakor rakete švigajo v zrak in se nato posedajo vase. Kuwait, dežela nafte. Spet smo v zraku. Naše naslednje letališče je New Delhi. Tam nas sicer pristrčno sprejmejo, pa že v naslednjem hipu sporoče, da smo zadnji avion za Kathmandu za danes že zamudili in da nas bodo nastanili v hotelu. V čudnih koretah, njihovih taxijih, ki so podobni našim triciklom, drvimo po ulicah glavnega mesta Indije. Živžav na cesti je nepopisen. Ustavimo se pred vrati krasne stavbe, kjer nas napis nad njimi »Welcome to Astaka hotel« hitro spravi v dobro voljo. Najbolj luksuzen hotel Delhija nekateri že poznajo in povedo, da se

Oprema je končno prispela v Kathmandu

črno, stari da je siguren in da za več dolarske bankovce da še več rupij. Hitro zamenjava nekaj denarja in se odpraviva nazaj na glavno ulico. Tu je takšen živžav, da se sploh ne najdem in ne vem kam naj se obrnem. Pa me Marjon brž umiri in pove, da bova v teh dnevih lepo počasi obiskala vse znamenitosti in kupila, kar bo lepega.

Opisati znamenitosti Kathmanduja bi pomenilo napisati knjigo, debelo knjigo. Vseeno pa bom napisal nekaj zanimivih dogodivljajev. Pašupatinath je ogromno svetišče ob sveti reki Bagmati, kjer sežigajo mrtve. V sredo reveže, v nedeljo bogatejše. Videl sem pogreb reveža. Mrliča pripeljejo ob reko, kjer stoji na produ kamnit podstavek. Dva grobarja pokojnika slečeta do golega, cunje pa vrže-ta v sveto reko, da jih malo

opremljena z božanstvi. Po ogledu se odpraviva do bližnje trgovinice, kjer simpatična prodajalka ponuja »tamke«, oljne slike, ki prikazujejo njihova božanstva. Ena mi je zelo všeč in odločim se, da jo bom kupil. Začne se haumačiranje. Beseda je nastala iz angleške »how much«, kar bi po naše pomenilo koliko.

In ker so prodajalci na naša vprašanja po cenah le-te zastavili astronomsko, smo vedno odgovarjali »too much« — preveč. S težavo sva z Marjonom zbila ceno na 45 dolarjev. Sedaj pa bi rada prikupno deklet še slikala, vendar je ponosna in ne pusti. Zagroziva ji, da slike ne kupiva, če se ne slika z njo in to vžge.

Na gričku, kakih sto metrov nad mestom, stoji Swajambu-

(Nadaljevanje na 8. strani)

V letalu: Manfreda, Grošel, Gafič, Štremfelj in Božič

Everest 1979

(Nadaljevanje s 7. strani)

nath stupa, kjer stoji kip ves v zlatu, okrog njega pa se plazijo svetniki in ves čas mrmljajo v zadimljeni prostor: »Om mani padme hum«, kar bi po naše pomenilo, vsa skrivnost je v lotosovem cvetu. Le-ta pa predstavlja intimni del ženskega telesa. Mimogrede pa opice, ki se obešajo po templju Marku, še ukradejo klobuk.

Pozno popoldne naju dobi z

Mestni vrvež — v ozadju na hiši razstavljene preproge

Marjonom, ko zasledujeva neko hrupno povorko, ki zavije na neko dvorišče. Hočeva se umakniti, pa se nam že približa starejši možakar in pove, da se mu moži hčerka, in naju povabi na »ohcet«. Z veseljem pristaneva, le v hotel se zapeljeva, da oblečeva paradne obleke naše odprave, da bi bolj vžgala. Hitro sva nazaj. Nevesta že

čaka, lepo oblečena in pokrita s pajčolanom. Končno se z godbo pripelje tudi ženin. Vsedeta se vsak na svoj stol, sezujeta in primeta za roke, noge pa postavita v nekakšno kad z vodo. Tja notri potem duhovnik sipa nekakšne praške in ob molitvi vse skupaj meša z vodo. Ceremonijal traja več kot uro. Sledi pojedina, ki se jo pač ne odrečeva, čeprav so nam odsvetovali, da karkoli jemo od drugih ljudi. Naslednji dan sva kar velikokrat na stranišču in boli naju trebuh.

No, namesto petih, smo morali čakati kar enajst dni, da so bile opravljene vse formalnosti in da je roba končna vsa

Nadaljevanje sledi

v Kathmanduju. Zvečer mrzlično razporejamo sodove. Potovali bomo namreč v štirih skupinah, in vsaka bo rabila drugo vrsto tovorov. Hodil bom z glavnino, ki odhaja jutri zjutraj, zato še pozno v noč pripravljam nahrbtnik. Telo pa mi preveva čudna vznemirjenost, jutri gremo proti goram.

Nadaljevanje sledi

Izžrebani reševalci

V uredništvo je prispelo le 35 rešitev nagradne križanke, izmed njih pa je žreb določil naslednje dobitnike nagrad:

1. nagrado 100,00 din prejme Jančič Joži DSSS

2. nagrado 80,00 din prejme Tušar Dragica TOZD Oplemenitilnica

3. nagrado 60,00 din prejme Močnik Francka DSSS

4. nagrado 40,00 din prejme Maček-Jančič Majda DSSS

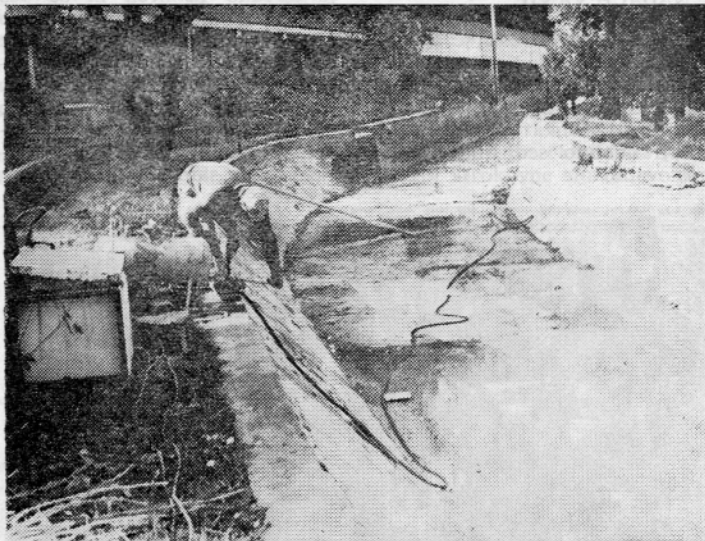
5. nagrado 20,00 din prejme Radon Slavka TOZD Konfekcija

Rešitve današnje križanke oddajte do 17. oktobra v nabiralnik TT.

Dopisujte v glasilo

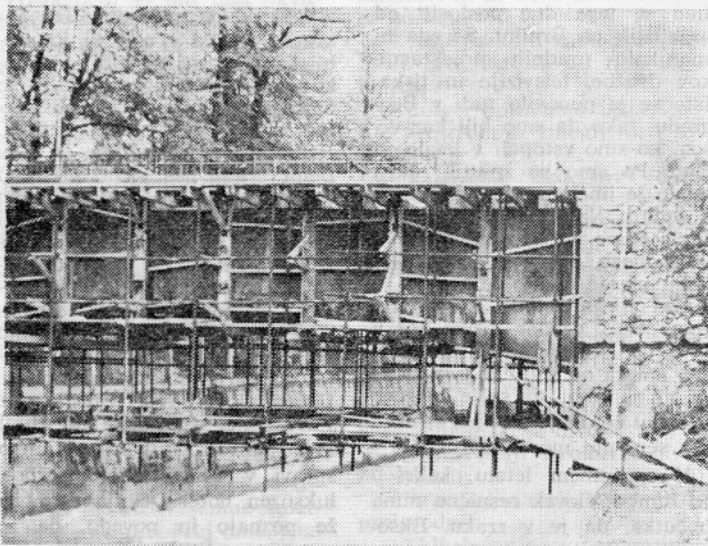
»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne organizacije BPT Tržič — ureja uredniški odbor: Anderle Libor, Zupan Andrej, Neme Breda, Ropret Marjan, Cerar Franc, Kogoj Meta, Vogelnik Anka, Janc Ana, Stritih Zdenko. Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez. — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290, telefon 50340 int. 324 — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj v 1350 izvodih. — Glasilo izhaja enkrat mesečno. List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obračunavanju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list št. 33/72, prosto plačila prometnega davka.

Sanacija vodnega kanala in akvadukta za HC IV.

V septembru, ko je vodostaj Mošenika najmanjši in kupljena električna energija še cenejša, smo pričeli s sanacijo vodnega kanala na relaciji od mostu od vratarja do konca obrežja nasproti starega upravnega poslopja in sanacijo akvadukta preko Bistrice.

Sanacija je bila zelo nujno potrebna, ker so stene kanala na nekaterih mestih že tako puščale, da je nastala bojazen, da se vsled zrahljanega obrežja le-ta lahko odpre in poplavi kletne prostore tovarne.

Na akvaduktu je zaradi starosti odpadel zaščitni betonski omet na jeklenih vezeh in nosilni jekleni armaturi. Zaradi tega je začel akvadukt na spojih med dnom in vertikalnimi stenami puščati.

Vsled tega so jeklene vezi in jeklena nosilna armatura pričele močno oksidirati. Rja je tako napredovala, da je bilo potrebno zamenjati spodnje jeklene vezi, očistiti pokončne, vse skupaj zvariti, opažiti in oblitati z betonsko maso.

Vse razpoke akvadukta in vodnega kanala se sanirajo s posebnim injektažnim postopkom.

Zaradi zahtevnosti del oziroma postopka sanacije smo dela zapuili Zavodu za raziskavo materiala TOZD Inštitut za materiale Ljubljane.

Nosilni delovni oder nam je postavil SGP Tržič.

Vsa ostala dela kot so čiščenje, izsekavanje, opaženje se izvajajo z domačimi vzdrževalci.

Nezgode pri delu v mesecu juliju in avgustu

1. Vzrok za nezgodo je bila ponašanja matica

Oman Stane, zaposlen v TOZD Tkalnica, je popravljajl tkalski stroj. Pri uvijanju matic na vijak mu je spodletel ključ, tako, da je z levo roko udaril ob stranico stroja in si poškodoval prst.

2. Nepredvidno vpenjanje blagovnega valja v stroj

Mehič Nevliđa, zaposlena v TOZD Tkalnica, si je pri vpenjanju blagovnega valja v stroj poškodovala prst leve roke.

3. Nevarni mikalniki

Zupan Andrej, zaposlen v TOZD Predilnica je med obratovanjem stroja hotel odstraniti bombaž, ki se je nabiral na valjčku. Pri tem se je preveč približal nevarnemu območju, tako da mu je zagrabilo desno roko, ter mu poškodovalo palec, prstanec in mezinček.

4. Uporaba poškodovane košare za cevke

Malešević Gordana, zaposlena v TOZD Tkalnica, se je pri manipulaciji s košaro za cevke uredala v prst leve roke.

5. Nevarno nakladanje

Ahačič Marjan, zaposlen v TOZD Tkalnica je nakladal blago na voz. Pri tem mu je komad padel na prst leve noge in ga poškodoval.

6. Tudi čiščenje oken je lahko nevarno

Zakelj Ani, zaposlena v TOZD Konfekcija, se je pri čiščenju okna v katerem je bilo počeno steklo uredala v kazalec desne roke.

7. Nezgoda pri varjenju

Jež Peter, zaposlen v VEO, si je pri varjenju pocinkane cevi poškodoval desno roko.

8. Nezgoda pri prekladanju zaboja

Avpič Maks, zaposlen v TOZD Predilnica, si je pri prekladanju zabojev poškodoval sredinec leve roke.

9. Pri delu s škarjami je preveč hitela

Bodlaj Ivana, zaposlena v TOZD Tkalnica se je pri čiščenju krajcev blaga uredala v prstanec in mezinček desne roke.

10. Nezgoda na vezilnem avtomatu

Valjavec Dragica, zaposlena v TOZD Konfekcija, se je pri začetnem obratovanju na vezilnem avtomatu z iglo vbodla v prst leve roke.

S. B.

oteklina je bila posledica trčenja Pepetove glave z železnim drogom, ki ga je marljivi sodelavec prinesel iz prostora za kajenje in je bil z njim namenjen v kadihni sosednjega obrata. Doktor si je ogledal zatekli predel glave, nato pa je v Pepetovih telečje gledajočih očeh menda zaslužil sorodno literarno dušo, kajti naenkrat je zanosno zrecital:

»Kdor urne roke, sol v glavi ima, si v vsaki nesreči pomagati zna... Dr. France Prešeren!«

Pepe je vdano pokimal. Tega dr. Prešerna ni poznal, čeprav je imel v zdravstveni knjižnici zbrane štemplje vseh mestnih zdravnikov. Doktor je smatral,

da je Pepetovo kimanje znak priznanja njegovemu izvajanju, zato je navdušeno nadaljeval:

»To rekši, vzame Krpan mesarico in odseka Brdavsvo glavo... Fran Levstik!«

Začuvši o tem grozovitem kirurškem posegu, ki ga je izvedel Levstik s svojo ekipo, so se Pepetu naježili lasje na plešasti glavi. Česa takega še svoj živ dan ni bil slišal, čeprav je prebral že na tone Dr. romanov. Ob misli, da se utegne tudi nje-mu primeriti kraj sličnega, ga je zgrabil silen strah, in ne da bi počakal na naslednjo doktorjevo potezo, jo je urno ucvrl iz ambulante.

Novosti na policah tržiške knjižnice

Régis DEBRAY:

VZPLAMENELI SNEG

Južna Amerika z zasneženimi vrhovi Kordiljer in revolucija, ki tli v nižinah, je svet, ki si ga je junakinja Debrayeva romana, evropska priseljanka, izbrala za domovino. Odporniško gibanje jo je naučilo živeti, a ji je hkrati vzelo tudi vse, kar je imela zelo rada: moža, še nerojenega otroka, tovariše. Niti organizacije so potrgane, začeti je treba znova: poravnati stare račune, pretrgati s preteklostjo. Maščevati hoče padle in sebe, čuti, da mora preleti sovražnikovo kri, da bi se sama na novo rodila. Tako se na pol na lastno pest loti atentata na človeka, ki je bil njej in njenim tovarišem prizadejal največ gorja. In ko je tudi to opravljeno, se čuti očiščeno, zave pa se, da je s tem obsodila na konec tudi svojo zvezo s tovarišem iz revolucionarnih dni, s človekom, ki ga je bila pritegnila k svoji samovoljni akciji. Ves čas ju je vezalo več kot prijateljstvo, vezali so ju skupni spomini, vendar

so jo prav ti ovirali, da se nista nikdar zares zblížala. In če hoče zdaj, ko je dokončno pretrgala z vsem, kar je bilo, zaživeti zares na novo, potem mora še kaj žrtvovati.

Erich SEGAL:

OLIVERJEVA ZGODBA

Znamenita Segalova LJUBEZENSKA ZGODBA s svojo tragično ljubezensko usodo je pred leti zbudila v svetu silovito zanimanje. OLIVERJEVA ZGODBA pa je nadaljevanje le-te.

Jennifer iz Ljubezenske zgodbe je umrla in Oliver zdaj, dve leti po njeni smrti, še vedno ne more dojeti tega dejstva. Noče se spoprijazniti z usodo in žaluje. Njegovi prijatelji se zabavajo, on pa žalosten išče utehle v delu. Njegova edina rekreacija je tek. Oliver vsak dan teka po Central Parku v New Yorku. In prav tu zagleda lepega dne žensko...

Knjiga je polna razgibanega dogajanja, zato bo prav gotovo bralcem všeč.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene in ljube mamice LUCIJE AHAČIČ se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za darovano cvetje, pomoč in tolažilne besede. Zahvaljujem se tudi Osnovni organizaciji sindikata DSSS za denarno pomoč.

mož Tilko, sin Matjaž in hčerka Alenka

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi mojega dragega očka DORNIG TONETA se iskreno zahvaljujem obratni pisarni Oplemenitilnice za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje.

Posebno zahvalo tov. Bogataju za poslovilne besede ob odprtem grobu in vsem sodelavcem garaže za podarjeni venec, enako hvala sindikalni organizaciji BPT. Vsem prijateljem in znancem iskrena hvala, ker so ga spremili v tako velikem številu k njegovemu počitku.

hčerka Rika z možem in Renata z družino

Obratne nezgode (humoreska)

Mojster Miha je doživel obratno nezgodo. Primerila se mu je na spodaj opisani način:

Ko je tistega usodnega dne koračil skozi delavnico, je na tleh opazil manjšo škatlo iz lepence. Polotila se ga je nogometiška strast in misleč da je prazna, ji je namenil lep direkt z desno okončino. Na nesrečo je bil v škatli skrit težak kos železa, ki je v stiku z nožnim palcem povzročil mojstru Mihu zverinsko bolečino v že omenjenem udu. Miha je sumil, da mu je to bolečo potegavščino pripravila skupina skrajnih levorokih garažev, katere je nekoč slišal, ko so med malico prepevali:

»Gavge so postavljene, za majstra so pripravljene!«

Ker ni imel otipljivih dokazov, je raje odšel v obratno ambulanto. Zdravnik je z zanimanjem izjavil, da je mojstrsko delo pretežno umske vrste, s tem pa boleči palec ni v povezavi. Predpisal mu je vodico za obkladke in ga poslal nazaj na delo. Miha je bil razočaran, ker

je pričakoval vsaj teden dni bolniške, zato se je zaradi storjene mu krivice pritožil na tozadevno komisijo. Tam so menili, da se v zdravnikovo delo ne morejo vtikati, odprli pa so začasno delovno mesto asistenta mojstra, ki naj Mihu pomaga, dokler ne ozdravi. Asistent je potem zaradi solidarnostnih razlogov mesec dni šepal na levo nogo. Z združenimi močmi sta uspešno opravljala svoje delo, tako da v proizvodnji ni bilo nobenih zastojev.

Z veliko buško na glavi se je Pepe primajal v ambulanto. Ta

Kadrovske novice

V mesecu avgustu so v našo delovno organizacijo prišli naslednji delavci:

TOZD Oplemenitilnica

Pranjkič Blaž
TOZD Konfekcija

Brovč Ana
DSSS

Lombar Ernest

Torkar Marija
Pripravniki

Primožič Ana
Meglič Janez
Praprotnik Barbara

V istem času so delovno organizacijo zapustili naslednji delavci:

Sporazumno
Germovšek Ivana
Samovoljno
Klemenčič Ivan
Perič Nika
Gradišar Marija
Lakič Fatima

Kraišnik Milorad
Severič Julije
Garič Peter
Akalović Ana
Bjelič Anđža
Radovanović Zorka
Upokojitev
Babič Joži
Meglič Anton

NAŠE MAMICE

Odobašič Sebila 14. 8. 1979 rodila deklico

Višnjič Dušanka 13. 8. 1979 rodila deklico

Kordiš Stanislava 18. 7. 1979 rodila dečka

Rus Majda 11. 8. 1979 rodila deklico

Lakič Fatima 24. 8. 1979 rodila deklico

ZAHVALA

Ob upokojitvi se najelpše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Predilnica za darilo ter jim še naprej želim veliko uspehov pri njihovem delu.

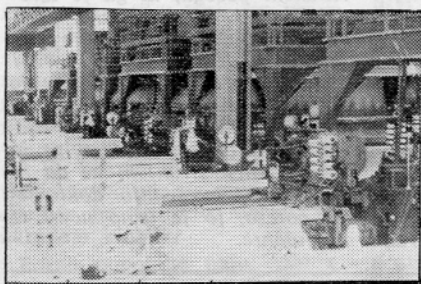
Kavčič Francka

ZAHVALA

Sodelavcem in sindikalni organizaciji TOZD Tkalnica se iskreno zahvaljujem za obisk in finančno pomoč v času moje bolezni.

Rupar Anton

NAGRADNA KRIŽANKA

Sestavi: J.F. Risal: H.D.				Telovadni element	East	Risalni pribor	Majhna igra	Domače moško ime	Jugoslov. hokejist	Tri črke od besede bajka	Krznoljubljenj	1000 Kg	Srež, stana	Trop	Eržen Boris	Zgoraj	T T	
Opis = valen																	Del pohišva	
Palmer Italijan- reka				Ovire, pregrade								Jugoslov. reka						
				Odvečna maščoba								Atlet Stekič						
Avt.ozn. Belgije	Neznanka v matemtiki	Predlog	Prispevek za vodo								Industrij. mesto v Angliji							Kem. zn. za kisik
Prevozna sredstva na Japanskem			Vrsta jes. gob								Stane Novak							Mesto v Maroku
Edvard Kardelj		Avt.ozn. Turčije							Opad pri proizvod. izdelkov	Električ. morskara	Kašmirja							Letališče na Švedskem
Zveza sindikatov		Glavno mesto Norveške																
		Pound																
Četrta črka abecede	Brez vsebine Skupščina občine																	
Središče vrtenja		Znamka avtomob. Slavnostno spremstvo																
Vodna cvetlica																		
Nord	Osmerec																	
Hrvaški veznik	Znamka francoz. avtomob.																	
Soglasnik	Avt.ozn. Italije		Vrsta igre s kartami															
	Perunika																	
Sukanec			Sosednja država															
Irška republik. armada		Solmiz. zlog																
		Pomočn. na univerzi																
Kemični element (Ti)																		
Krajevna skupnost		Pristan. mesto v Turčiji																
		100 cm																
Amper	Zensko ime																	
	Kopno v morju																	
Ljudski odbor		Sprejemnica družabna soba																
		Osebn. zaimek																
Cent																		
Zaključek																		
Svetniške podobe																		
South	Skupina žuželk		Priprava na sekahnje															
			Gorski reka, čoln															
Vrsta mečulja																		
Del telesa																		
T T																		